

ung
företagsamhet

A Member of JA Worldwide

UF-företagande jämnar ut spelplanen för unga

– Ny forskning visar på flera positiva samhällseffekter av att driva UF-företag

”UF-företagande låter elever använda andra talanger än vanlig skolundervisning”

Stärkta entreprenöriella kompetenser – oavsett gymnasieprogram. Mer jämlik spelplan i skolan och mellan könen inom entreprenörskap och företagande. Ny forskning visar på flera positiva samhällseffekter av UF-företagande.

Under de tre senaste läsåren (2021-2023) har totalt 1 100 elever på 31 skolor runt om i landet medverkat i en forskningsstudie kring UF-företagandets effekter. Studien har letts av Kåre Moberg, forskningsledare på Fonden for Entreprenørskab, Danmark, där både elever som drivit UF-företag och elever som inte gjort det, har medverkat. Han lyfter fram tre tydliga resultat som visar på positiva effekter av UF-företagande.

– UF-företagande som en generell insats ser ut att höja entreprenöriella kompetenser, oavsett gymnasieprogram. Det fungerar också extra bra för underrepresenterade grupper när det gäller entreprenörskap, exempelvis kvinnor eller för elever som kommer från icke-akademiska hem eller har lågt akademiskt självförtroende. Det är väldigt spännande, säger han.

Resultaten bekräftar tidigare forskning på UF-företagande som samhällsstärkande. Det är också i linje med annan forskning om entreprenöriellt lärande, som exempelvis positiva effekter på olika typer av utanförskap, enligt Kåre Moberg. Det kan helt enkelt skapa en mer jämlik spelplan och minska startsträckorna för unga inom skolan och samhället.

– Låg akademisk självkänsla kan ofta leda till att unga får problem i skolan, säger han. Insatsen med UF-företagande blir något annat än vanlig skolundervisning, där får eleverna arbeta med andra talanger och lärarna behöver omvärdera sina elever. Det är häftigt att se.

En del av studien var även intervjuer med lärare på skolor som har UF-företagande, men som själva inte undervisar i UF-företagande. Resultaten där pekar på att lärarna anser att UF-företagande utvecklar användbara kompetenser hos eleverna, både vad gäller deras fortsatta skolgång och senare i livet. Men de uppger också att det behövs mer samarbete kring undervisningsmetoder, ämnen och årskullar om eleverna ska få mer användning av dessa kompetenser efter UF-företagandet.

Kåre Moberg betonar vikten av att fortsätta lyfta entreprenörskap som en viktig del inom skolans värld, bland annat genom forskning på dess effekter.

– Entreprenöriella kompetenser är viktiga för att hantera osäkerhet, kunna navigera i en osäker verklighet och vara kreativ. Ju fler jobb som ersätts av AI kommer det bli ännu viktigare att ta till vara på de mänskliga kompetenserna och Ung Företagsamhet fostrar detta. Många har det tufft i skolan idag och vi behöver hitta sätt att engagera våra unga, att göra dem nyfikna på lärande, utveckla sociala kompetenser och fungera i grupp.

**Läs om hela
forskningen här**

3 anledningar till att investera i Ung Företagsamhet

Utvecklar elevers entreprenöriella kompetenser – oavsett gymnasieprogram

För att klara av att navigera i en tid som alltmer kännetecknas av snabb förändring och osäkerhet, och för att kunna lösa de utmaningar vi står inför idag, har det blivit allt viktigare att våra elever ges möjlighet att utveckla entreprenöriella kompetenser. Resultaten av studien visar att, oavsett om eleverna går på ett program som är högskoleförberedande eller ett som har praktisk inriktning, upplever UF-elever att de har utvecklat entreprenöriella kompetenser i signifikant högre grad än elever i kontrollgruppen.

Minskar ojämlikhet mellan könen vad gäller entreprenörskap och företagande

Skillnader i antal kvinnor och män som startar företag består trots att problematiken har uppmärksammats under flera årtionden och flera insatser har genomförts. Då skillnader i intresse för entreprenörskap ser ut att ske redan i skolåldern är det avgörande att insatserna kommer tidigt. Resultaten i denna studie visar att UF-företagande har en speciellt positiv påverkan på de kvinnliga deltagarna. UF-företagande tidigt i skolåldern kan således vara en effektiv insats för att minska könsrelaterad ojämlikhet inom entreprenörskap och företagande.

Minskar ojämlikhet vad gäller socioekonomiska skillnader i skolan – nya talanger tränas

Traditionella undervisningsmetoder gynnar typiskt elever med akademisk talang. Med sitt fokus på handlingsorienterade undervisningsmetoder, karaktärsegenskaper och sociala färdigheter ger UF-företagande elever möjlighet att använda sig av andra talanger. Studiens resultat visar att UF-företagande har en speciellt positiv påverkan på elever som kommer från icke-akademiska hem och elever med lågt självförtroende vad gäller akademiska prestationer.

En investering för ett slagkraftigt Sverige även i framtiden

Ung Företagsamhet verkar och utbildar för en framtid med ökat självledarskap hos unga, fler företag, mindre arbetslöshet och en levande landsbygd. Var med och säkerställ att Sverige är mer och bättre rustat för framtiden.

Tack vare Västerbottens unga ser framtiden ser ljus ut

Trots samhällsutmaningar och orosmoln ser jag som regionchef för Ung Företagsamhet Västerbotten väldigt ljus på framtiden. Varje vecka möter jag och mina kollegor elever som identifierar och löser problem därför är jag övertygad om att det är kraften och engagemang hos regionens barn och unga som kommer att utgöra den stora skillnaden för Västerbottens framtid. Sedan år 1995 har vi inom Ung Företagsamhet Västerbotten sett till alla ungas unika potential och etablerat en trygg plattform där unga får gå från idé till handling redan i skolan. På så vis har vi bidragit till den innovationskraft och tillväxt som finns inom regionen och vi står redo att göra ännu mer.

I över 40 års tid har Ung Företagsamhet som nationell organisation utbildat unga i entreprenörskap, där totalt 600 000 gymnasieelever drivit UF-företag sedan starten (ett UF-företag är ett företag som startas, drivs och avvecklas under ett läsår på gymnasiet). Av dessa var det rekordmånga 1099 elever som drev UF-företag i Västerbotten under förra läsåret. Vi finns dessutom på hälften av länets grundskolor genom läromedel och utbildningskoncept och vi driver nätverket UF alumni som ger unga entreprenörer personlig utveckling och ett unikt nätverk.

Genom oss får unga träna entreprenöriella förmågor som samarbete, problemlösning och kreativitet. Samtidigt stärker eleverna sitt självförtroende och skolengagemang genom hela skolgången. Som organisation skapar vi en naturlig brygga mellan skola och lokalsamhälle samt en värdefull mötesplats mellan unga och vuxna inom näringslivet och andra organisationer eller myndigheter. Ett viktigt bidrag, inte minst med larmrapporter från Myndigheten för ungdoms- och civillsamhällsfrågor, MUCF:s, som visar att 140 000 unga i åldrarna 16-29 år varken studerar eller arbetar och att cirka 50 procent varken tror att de behövs eller känner sig delaktiga i samhället. Utanförskap innebär både ett stort personligt lidande och stora samhällskostnader, konstaterar myndigheten.

Här har du kunnat läsa om ny forskning som visar på positiva samhällseffekter av UF-företagande. Det stärker vår roll som samhällsaktör där tidigare forskning även visar att de som drivit UF-företag i framtiden;

- oftare får jobb,
- har färre arbetslöshetsdagar,
- och oftare startar eget företag, som dessutom anställer fler.

Problemet? Alla får inte samma möjlighet. Två tredjedelar av alla gymnasieelever kommer inte få chansen att driva UF-företag. Och många grundskoleelever går miste om möjligheten arbeta med entreprenörskap redan i tidig ålder.

Därför arbetar vi för ett samhälle där alla unga får utveckla sin företagsamhet – det skulle frigöra en stor outnyttjad potential. Vi ser att unga idag hellre tar saken i egna händer än att vänta på reformer – en kraft och ett engagemang som vi måste ta vara på, både för individen och för lokalsamhällets skull.

Julia Forsberg
Regionchef
Ung Företagsamhet Västerbotten

Om Ung Företagsamhet

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation och är en del av den globala organisationen Junior Achievement, som nominerats till Nobels fredspris 2022, 2023 och 2024. Vi ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap - för en positiv samhällsutveckling. Vi utsågs till Årets samhällsaktör 2023, kategori ledarskap. Vi har 24 regionkontor, ett nationellt kansli och ca 150 anställda i hela landet. Vi stöds av offentliga medel och det privata näringslivet.

ung
företagsamhet

A Member of JA Worldwide